

INFORME DE RETORN DEL PROCÉS PARTICIPATIU DEL PLA D'ACCIÓ PER L'ENERGIA SOSTENIBLE I EL CLIMA DE LA UNITAT DE PAISATGE DE CAP DE CREUS

El Pla d'Acció per l'Energia Sostenible i el Clima (PAESC) és un document de planificació energètica i climàtica que té per finalitat assolir l'objectiu europeu d'una reducció del 55% d'emissions de CO₂ per l'any 2030. En aquest marc, el Servei de Medi Ambient de la Diputació de Girona impulsa el **procés participatiu per a l'elaboració del Pla d'Acció per a l'Energia Sostenible i el Clima (PAESC) de 221 municipis gironins**. Mitjançant criteris ambientals, aquests municipis s'han agrupat en 20 Unitats del Paisatge (UP) per tal de proposar accions a nivell supramunicipal.

En aquest informe es presenten els **resultats del procés participatiu de la Unitat de Paisatge del Cap de Creus i el retorn a les propostes presentades**.

La UP de Cap de Creus està formada pels següents municipis: Cadaqués, Colera, Llançà, Palau-saverdera, Pau, Portbou, el Port de la Selva, Roses, la Selva de Mar, Vilajuïga

El procés participatiu del PAESC s'ha estructurat en dues accions participatives:

- **Taller de participació telemàtica (17/11/2021)**. Debat i elaboració de propostes supramunicipals de mitigació i adaptació al canvi climàtic. Hi han participat 19 persones que han fet 15 propostes.
- **Portal de participació digital - Decidim PAESC (del 18/11/2021 al 24/11/2021)**. Espai per a presentar noves propostes municipals o supramunicipals i donar suport a les propostes ja presentades. S'han presentat 4 noves propostes i s'han fet 6 comentaris amb relació a les propostes. Tres persones més han participat a través del portal.

Aquest informe presenta les aportacions realitzades en el procés participatiu. Es detallen les propostes i s'explica quines d'elles s'incorporen en el PAESC, quines no i els motius pels quals s'han acceptat o no.

PROPOSTES SUPRAMUNICIPALS

Proposta	Origen	Seguint	Retorn
Millorar la xarxa de transport públic i fomentar-ne l'ús. Tenint en compte les problemàtiques de mobilitat de municipis petits, millorar la xarxa transport públic. Passaria per augmentar la freqüència, vincular els horaris de bus amb els de trens, per exemple, replantejar rutes, que alguns vehicles fossin elèctrics. També es proposa crear una targeta mensual de transport comarcal a preus baixos (si cal subvencionada) per fomentar el transport públic.	Taller	6	S'ha reformulat l'acció supramunicipal 4 "Estudi de mobilitat supramunicipal" com a "Millorar la xarxa de transport públic i fomentar-ne l'ús" de manera que l'estudi passa a ser la primera fase d'aquesta acció.
Substitució del parc de vehicles de combustió. Pla de substitució dels vehicles privats de combustió per vehicles elèctrics incrementant les ajudes a l'adquisició de motocicletes elèctriques. Hi ha poblacions que estan incloses a zones protegides i parcs naturals que es podrien beneficiar de la reducció de la contaminació acústica i de gasos d'efecte hivernacle als ecosistemes d'aquestes àrees.	Ciutadania	5	L'acció de renovar el parc de vehicles privats cap a vehicles elèctrics està contemplada en l'àmbit municipal. S'hi inclourà la divulgació d'ajudes a l'adquisició de motocicletes i bicicletes elèctriques. També hi ha una acció que preveu l'estudi de viabilitat per a un servei de bicicleta elèctrica compartida entre diversos municipis.
Gestionar els boscos per l'obtenció de biomassa.	Taller	6	Acció ja contemplada en l'acció supramunicipal 1: Dinamització d'una xarxa de producció i consum de biomassa.
Estudiar la possibilitat de dessalinitzar l'aigua del mar que pugui anar per consums i regeneració d'aqüífers. Davant la situació crítica pel que fa l'abastament aigua, s'apunta la possibilitat de dessalinitzar l'aigua del mar que pugui anar per consums i regeneració d'aqüífers. Aquestes plantes podrien consumir energia solar.	Taller	6	L'opció de les dessalinitzadores no es considera coherent amb l'objectiu del PAESC de mitigar el canvi climàtic ja que tenen un consum energètic molt elevat, una vida mitjana relativament curta. A més, en resulta un cost de l'aigua molt elevat, molt més que depurar l'aigua amb un

Proposta	Origen	Seguint	Retorn
<p>Comentari 1 La dessalinització de l'aigua de mar provocaria el vessament de la salmorra residual resultant al mar, amb el que tant el medi ambient marí costaner com les pesqueries es veurien afectades negativament. Aquesta és una solució molt poc curosa amb el medi ambient i pot donar lloc a problemes greus de salinització fins i tot dels aqüífers.</p> <p>Comentari 2 Hi estic en contra.</p>			tractament terciari a les EDAR. D'altra banda les salmorres resultants no estan exemptes d'impactes ambientals quan s'aboquen a mar.
Regular creixements urbanístics i revisar planejaments urbanístics tenint en compte la capacitat de produir del territori	Taller	6	Aquesta acció està contemplada en l'àmbit municipal.
Fomentar el canvi de calderes de combustibles fòssils cap a calderes de biomassa i aerotèrmiques amb fotovoltaica vinculada . Plantejar-ho amb l'aplicació d'ordenances municipals per evitar que nous habitatges consumeixin combustibles fòssils.	Taller	6	Aquesta acció està contemplada en l'àmbit municipal: d'una banda en el foment de la substitució de combustibles fòssils en els edificis existents i de l'altre incorporar criteris per a nous desenvolupaments urbanístics. Per reforçar i facilitar l'acció municipal s'ha afegit l'acció supramunicipal 9: "Ordenança tipus de criteris d'elevada eficiència energètica i d'energies renovables en l'edificació i en l'espai públic en els nous desenvolupaments urbanístics i en els processos de reforma urbana que inclou", entre d'altres la previsió de xarxes de calor amb biomassa i sistemes d'aerotèrmia + FV.

Proposta	Origen	Seguint	Retorn
Creació d'una xarxa de transport a demanda a nivell supramunicipal.	Taller	6	S'ha afegit com una de les actuacions a incloure en l'acció supramunicipal 4 reformulada com "Millorar la xarxa de transport públic i fomentar-ne l'ús".
Crear comunitats energètiques elèctriques i/o tèrmiques on es pogués compartir xarxa d'energia a través de plaques solars o xarxes de calor tèrmiques a partir de biomassa o altres fonts renovables. Estudiar la possibilitat de fer-ho a nivell supramunicipal (si es tracta de biomassa, per exemple, té més sentit que sigui supramunicipal).	Taller	7	Aquesta acció es contempla en l'àmbit municipal. El plantejament supramunicipal topa actualment amb la limitació dels 500 m que estableix la legislació. En l'àmbit supramunicipal sí que hi ha una acció dedicada a mobilitzar els recursos de biomassa local i planificar conjuntament oferta i demanda (Acció supramunicipal 1).
Introduir el valor ambiental al turisme. Unir a les marques DO Empordà i Empordà Turisme a iniciatives sostenibles per introduir el valor ambiental al turisme.	Taller	6	S'ha reformulat l'acció supramunicipal 3 canviant el títol i afegint la referència a la D.O Empordà.
Regular la mobilitat al medi marí (en la línia del que s'ha fet a les Illes Medes) per protegir i preservar l'entorn (control de motos d'aigua, àncores d'algunes embarcacions, etc.). Es proposa posar boies en alguns emplaçaments i vigilància. També s'alerta de la incapacitat de fer complir les normatives per manca d'efectius per a la vigilància.	Taller	6	S'ha afegit l'acció supramunicipal d'adaptació 5: Control de la navegació recreativa per a la preservació del medi marí i litoral
Crear un banc de pastures (prevenció d'incendis). En la gestió forestal, cedir terrenys a la ramaderia per a la pastura, que ajudi a prevenir incendis. Crear un banc de pastures.	Taller	6	Aquesta acció ja es contempla dins l'acció d'adaptació 4: Silvopastura per manteniment de franges i suport a la gestió forestal i prevenció d'incendis.
Planificar i buscar les ubicacions adients per a la instal·lació de parcs eòlics i camps fotovoltaics. Hi ha acord en la seva necessitat, però s'assenyala que el problema és on s'instal·len (prioritzar els	Taller	7	En tots els plans municipals es proposa el desenvolupament de fotovoltaica en teulades i en altres parcel·les en sòl urbà (aparcaments,

Proposta	Origen	Seguint	Retorn
<p>parcs terrestres). Es remarca que cal tenir en compte la protecció del paisatge ja que és un territori fràgil i protegit.</p> <p>Comentari 1 En contra. La millor forma d'instal·lar plaques solars és fer servir els teulats dels habitatges. L'impacte és mínim, i la superfície enorme. A més, part de l'electricitat generada pot ser autoconsumida.</p>	Ciutadania		etc.). L'anàlisi de la ubicació en sòl no urbanitzable s'ha proposat en aquells municipis amb potencial segons l'estudi de criteris de la Diputació de Girona.
<p>Buscar sinèrgia amb un grup de recerca per potenciar l'ús de l'hidrogen per a vehicles de gran capacitat. Entenent que la diversificació d'energies renovables és important, buscar sinèrgia amb un grup de recerca de la UdG o de la Rovira i Virgili per potenciar l'ús de l'hidrogen per a vehicles de gran capacitat (flota pesquera). Veure les possibilitats d'establir aquesta tecnologia, que es considera que l'electrificació està bé però per grans vehicles és millor l'hidrogen (sempre i quan hidrogen estigui obtingut a partir d'energies renovables).</p>	Taller	5	Tècnicament l'hidrogen no és una font d'energia sinó ús sistema d'emmagatzematge que certament pot tenir potencial per a vehicles de gran capacitat tot i que la tecnologia encara no està madura per a la seva aplicació pràctica. Són línies de recerca que s'estan desenvolupant en altres àmbits i considerem que queda fora de l'àmbit d'actuació del PAESC.
<p>Estudi de viabilitat tècnica i econòmica d'establir una xarxa de transport públic basat en la mobilitat elèctrica. Partint del fet que la mobilitat és on es genera més emissions, es proposa fer un estudi de viabilitat tècnica i econòmica d'establir una xarxa de transport públic basat en la mobilitat elèctrica. La xarxa hauria d'incloure la UP i vincular-se amb la capital de comarca (lligar les 3 UP de l'Alt Empordà).</p> <p>Comentari 1 A favor. En el <i>ranking</i> dels mitjans de transport més contaminants, després de l'aviació comercial s'hi situen els vehicles de combustió per a ús privat, és a dir, cotxes i motocicletes. Cal mencionar que a banda El Parc Natural del Cap de Creus, hi ha d'altres poblacions que</p>	Taller	7	L'estudi de viabilitat per la xarxa de transport públic elèctric s'ha inclòs a l'acció supramunicipal 4 Les accions de promoció del vehicle elèctric (punts de recàrrega, gratuïtat en aparcament, places d'aparcament preferents...) s'han inclòs en els plans municipals.
	Ciutadania		

Proposta	Origen	Seguint	Retorn
<p>tenen afectats els seus termes municipals per algun tipus de parc natural o protegit. Seria molt positiu dissenyar un pla per implementar en un horitzó de 5 a 10 anys, per la substitució de la totalitat del parc actual de les motocicletes de combustió per les seves corresponents elèctriques, i que, aquestes últimes, a més tinguessin prioritat per accedir a determinats espais naturals i zones protegides, estacionament preferencial en àrees urbanes i implementar una xarxa d'estacions de recàrrega per promocionar i fomentar l'ús del vehicle elèctric.</p>			
<p>Incentivar l'ús de plaques fotovoltaïques als particulars a través de subvencions. Aprofitar teulades dels habitatges i tendir cap a l'autoconsum (fotovoltaic). Incentivar l'ús de plaques fotovoltaïques als particulars a través de subvencions i altres suports com ajudes a la tramitació, etc.</p> <p>Comentari 1 Es podria incentivar els panells solars per els edificis, sense treure espai a Roses amb la energia eòlica, podríem subvencionar les plaques solars per els edificis y així tenir energia mes neta, fer mes llocs amb carregadors elèctrics a Roses per a cotxes.</p> <p>Comentari 2 La instal·lació de plaques solars a terrats plans d'edificis tant residencials com turístics hauria de ser prioritària. A més, s'hauria de primar la venda de l'electricitat sobrant a la xarxa de distribució. A més, és imprescindible que es comenci a avaluar la possibilitat d'instal·lar sistemes de generació elèctrica i de calor basades en hidrogen.</p>	<p>Taller</p> <p>Ciutadania</p> <p>Ciutadania</p>	9	<p>Tots els plans municipals inclouen accions per incentivar les instal·lacions fotovoltaïques als particulars.</p> <p>En la majoria de municipis s'han inclòs també accions de promoció com punts d'informació energètica per canalitzar subvencions i oferir assessorament per a tràmits.</p>

Proposta	Origen	Seguint	Retorn
Fer carrils bici adequats i promoure'n l'ús sobretot a l'estiu , en moments de més afluència de persones. Interconnectar pobles amb la bicicleta per promoure el biciturisme i aprofitar la interconnexió bici-tren.	Taller	6	Proposta que ja es troba incorporada a l'acció supramunicipal 5.

PROPOSTES MUNICIPALS

ROSES

Proposta	Origen	Seguint	Retorn
Instituts Rosencs i edificis. Fer que els instituts utilitzin el 100% de la energia neta, donant-los subvencions per que al sostre fiquin panells solars, lo mateix amb el edificis. Construir mes carregadors tesla o d'altre tipus per a cotxes elèctrics. Més arbres al voltant de l'Institut Cap Norfeu. Hi ha molt espai no aprofitat al costat del institut on podríeu ficar més arbres i carregadors per a cotxes elèctrics.	Ciutadania	6	Accions ja contemplades en el PAESC de Roses, tanmateix es recull la proposta per citar aquests casos concrets en les respectives accions.
Cotxes elèctrics. Fiquen més carregadors tesla o altres per a cotxes elèctrics, subvencionar panells solars per els edificis, anar a tots els edificis a dir els avantatges al president de la comunitat de veïns per que ell pensi en ficar-ho, sobretot SUBVENCIONS PER PANELLS SOLARS.	Ciutadania	6	El PAESC de Roses inclou diverses accions tant d'ampliació de la infraestructura de recàrrega de vehicle elèctric com de promoció i simplificació de tràmits per a les instal·lacions fotovoltaïques. També es proposa la creació d'un punt d'atenció energètica per canalitzar les subvencions existents per a l'energia fotovoltaica i facilitació de tràmits. Es farà una apreciació concreta relativa a la dinamització amb les comunitats de veïns.

LLANÇÀ

Proposta	Origen	Seguint	Retorn
Buscar ajuts per millorar l'aïllament tèrmic dels habitatges. Buscar i establir vies d'ajuts per tal de millorar l'aïllament tèrmic dels habitatges. Moltes cases són relativament antigues i no estan pensades per minimitzar les pèrdues calòriques o de refrigeració.	Ciutadania	6	El PAESC de Llança ja inclou una acció per promoure la rehabilitació energètica d'edificis, detectar zones amb necessitats especials i explorar vies de finançament de les actuacions.

9.

Ordenança tipus de criteris d'elevada eficiència energètica i d'energies renovables en l'edificació i en l'espai públic en els nous desenvolupaments urbanístics i en els processos de reforma urbana.

Sector	11. Altres	Àrea d'intervenció	Regeneració Urbana	Instrument polític	Estàndards en edificació
--------	------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------------

Descripció

De cara a assegurar un creixement urbà sostenible és necessari integrar criteris que afavoreixin l'estalvi, l'eficiència energètica i la inclusió d'energies renovables en els nous desenvolupaments urbans mitjançant els instruments de planejament municipal (POUM, planejament derivat) dels quals disposen els Ajuntaments.

Aquests criteris han de tenir en compte aquests aspectes:

- Fixar l'obtenció de la classificació A d'eficiència energètica en nous equipaments i en noves promocions d'habitatges; així com assegurar el compliment de la normativa vigent relativa a l'eficiència i estalvi energètic en noves construccions (CTE i Decret pel qual es regula l'adopció de criteris ambientals i ecoeficiència en els edificis).
- Dur a terme projectes d'emissió zero en edificis i incorporar criteris bioclimàtics en les noves construccions i edificis, tenint en compte elements com ara: orientació de carrers, inclusió d'energies renovables, xarxes de calor i fred urbanes amb producció centralitzada, etc.
- Reserves de sòl per a energies renovables. Analitzar, segons el grau de desenvolupament de l'instrument urbanístic, la possibilitat d'incloure reserves de sòl i criteris per a la implantació de sistemes centralitzats de producció d'energia tèrmica i elèctrica amb combinació de sistemes eficients com aerotèrmia i fotovoltaica, geotèrmia i fotovoltaica o biomassa en xarxes de calor.

Segons el grau de desenvolupament de cada pla, es poden incorporar els criteris a les normes urbanístiques de cada sector o mitjançant una ordenança de criteris ambientals en la urbanització i l'edificació (exemple de Vic que té una ordenança d'aquestes característiques vinculada al POUM).

Amb aquesta acció es proposa que es redacti una **ordenança tipus supramunicipal** que els Ajuntaments puguin adoptar, adaptant-la a la seva realitat, i així assumir en tota la unitat de paisatge uns objectius comuns d'alta eficiència i d'autosuficiència energètica en els nous desenvolupament. Un punt de partida pot ser [l'ordenança tipus](#)

[de construcció sostenible](#) (esborrany) elaborada pel CILMA amb el suport de la UdG que s'hauria d'actualitzar ja que va ser redactada al 2007. L'Ajuntament de Vic també té una [ordenança ambiental](#) com a Annex al POUM.

Estalvi d'emissions de CO₂

Valor absolut

tCO₂/any

5.

Control de la navegació recreativa per a la preservació del medi marí i litoral.

Sector	Medi ambient i biodiversitat	Impactes climàtics tractats	Afectació a ecosistemes litorals i marins
---------------	------------------------------	------------------------------------	---

Descripció	<p>L'increment de la pràctica de la nàutica d'esbarjo i esportiva és un fet evidenciat al litoral gironí i l'anàlisi dels seus efectes sobre els valors ecològics i paisatgístics una qüestió que està sobre la taula.</p> <p>Un dels impactes és l'ancoratge indiscriminat que de vegades es fa sobre ecosistemes tant valuosos i sensibles com les praderies de Posidònia. L'increment del trànsit marítim d'esbarjo també crea conflictes amb altres usos com el bany i altres pràctiques a priori de menys impacte com l'snorkel o el caiac, per exemple.</p> <p>La regulació i vigilància són competències estatals i el control i sancions es fan des de la Guàrdia civil de Costes. En l'àmbit local es pot actuar des de la sensibilització i la divulgació de les publicacions existents que promouen pràctiques respectuoses i també amb el Pla d'Usos de les platges on poden incidir en les zones balisades i en l'autorització o limitació de determinades activitats i foment d'altres.</p> <p>Amb aquesta acció es proposa el treball conjunt entre els municipis de l'Albera Marítima i els del litoral de Cap de Creus per definir unes línies d'actuació conjunta. Algunes propostes poden ser:</p> <ul style="list-style-type: none">• Implicació en campanyes com "Salvem la Posidònia".• Difusió d'eines existents com la guia de "Bones pràctiques per al fondeig d'embarcacions" del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural o l'aplicació per a mòbil FanCat que permet visualitzar la cartografia de praderies de Posidònia en el zona on es navega.• Treball conjunt amb Clubs nàutics, Ports, empreses de lloguers d'embarcacions, per fer accions de sensibilització i conscienciació ambiental.• Acords de col·laboració estables amb entitats ambientals (Associació Som Mar que treballa en aquesta línia, per exemple) i amb entitats de recerca (exemple de Roses amb la Càtedra Oceans de la UdG).
-------------------	---

-
- Planificació de la col·locació de boies.
 - Normes comunes per a les motos d'aigua.
 - Afavorir en els usos de les platges activitats amb menor impacte ambiental i que fomentin la salut i el contacte respectuós amb la natura.

Un exemple d'espai de treball des d'on es poden articular aquestes accions és la Taula de gestió del litoral on participen els municipis baix empordanesos de Begur, Palafrugell, Mont-ras, Palamós i que integra sector privat + públic + recerca. L'àmbit de la recerca és un interlocutor clau per aquest tipus d'accions, des de la UdG i per encàrrec del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural s'està fent una "Mapificació de les pressions, conflictes i impactes" en l'àmbit de la Taula de gestió abans esmentada les conclusions de la qual podran també ser aplicables a altres zones del litoral gironí com les de la Unitat de Païstage Cap de Creus.
